

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16C/201/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112223787
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Tomáš
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2014:6112223787.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred samosudcom JUDr. Pavlom Tomášom, v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova ul. č. 25, IČO: 35 807 598, v konaní zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a.

Súd žalovanej náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Navrhovateľ podaným návrhom zo dňa 27. 09. 2012 tak, ako bol doručený Okresnému súdu Banská Bystrica sa domáhal od odporkyne náhrady škody a nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica.

Odporca žiadal návrh v plnom rozsahu zamietnuť.

Vzhľadom na skutočnosť, že účastníci a predmet konania sú vo veciach sp. zn. 16C/203/2012, 16C/204/2012, 16C/205/2012, 16C/209/2012, 16C/210/2012, 16C/211/2012 totožné, súd tieto konania spojil podľa § 112 ods. 1 OSP na spoločné konanie.

Súd vo veci vykonal dokazovanie písomným vyjadrením účastníkov konania, exekučnými spismi Okresného súdu Banská Bystrica, a zistil tento skutkový stav:

Navrhovateľ vo svojom písomnom návrhu tvrdil, že vykonáva podnikateľskú činnosť v oblasti poskytovania krátkodobých úverov. V zmysle ustanovenia § 38 a nasl. Zák. č. 233/1995 Z. z. požiadal súdneho exekútora o vykonanie exekúcie pre svoju pohľadávku, ktorá mu vznikla neplnením záväzkov, vyplývajúcich zo zmluvy o úvere.

Okresný súd Banská Bystrica ako exekučný súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie. Navrhovateľ požiadal o zmenu exekútora v zmysle § 44 ods. 8 Zák. č. 233/1995 Z. z., v ktorom mal súd rozhodnúť v lehote 30 dní od doručenia návrhu. Súd nerozhodol o tomto návrhu v zákonom stanovenej lehote, hoci vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala sa ani spolupráca s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať podstatný vplyv na čas potrebný pre rozhodnutie o návrhu.

Z dôvodu uvedeného nesprávneho úradného postupu požadoval od odporcu náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy, ktorý nárok si uplatnil aj písomnou žiadosťou adresovanou odporcovi podľa § 15 ods. 1 Zák. č. 514/2003 Z. z.

Navrhovateľ si uplatnil v jednotlivých prípadoch majetkovú škodu, ktorá pozostávala z nákladov na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému, z nákladov na udržanie a správu informačného systému, z nákladov na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom a na spracovanie textov, urgencií súdu a na výdaje spojené s vyhotovením a zaslaním urgencií súdu.

Navrhovateľ ďalej požadoval náhradu nemajetkovej ujmy za každý mesiac omeškania v činnosti súdu, keď poukázal na rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Navrhovateľ uviedol, že v danom prípade nepostačuje samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote a takéto konštatovanie nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú týmto postupom. Nesprávny úradný postup bol následkom nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní, spojené so zásahom do jeho majetkových práv. Takýmto márnym uplynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania navrhovateľa, že nastanú účinky tak, ako to predpokladá ustanovenie § 44 ods. 8 Zák. č. 233/1995 Z. z.

Odporca žiadal návrh navrhovateľa zamietnuť, pričom ho považoval za mátočný, keďže v ňom nie sú uvedené jednotlivé spisové značky príslušných exekučných konaní. Uviedol, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu. Takáto právomoc je daná iba predsedovi súdu, resp. Ústavnému súdu Slovenskej republiky. Zo znenia ustanovení § 15 a 16 Zák. č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Navrhovateľ však návrh podal pred uplynutím tejto lehoty, keď v prvej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku mu bolo doručené dňa 23. 04. 2012. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ neposkytol súčinnosť a nereagoval na výzvy na doplnenie týchto žiadostí. Z týchto dôvodov nárok navrhovateľa odporca nepovažoval za predbežne prerokovaný.

Odporca ďalej uviedol, že nárok na náhradu škody predpokladá preukázanie nesprávneho úradného postupu, vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi nimi. Uviedol, že prax pri rozhodovaní o návrhu na zmenu súdneho exekútora je taká, že pokiaľ na exekučný súd dôjde žiadosť o zmenu súdneho exekútora, táto sa predloží pôvodnému exekútorovi na vyjadrenie a na vyčíslenie jeho doterajších trov, keďže súčasne s rozhodnutím o zmene súdneho exekútora exekučný súd rozhoduje aj o trovách doterajšieho exekučného konania. Takisto je potrebné zaslanie príslušného exekučného spisu za účelom realizácie povinnosti, vyplývajúcej exekučnému súdu z ustanovenia § 44 ods. 3 Zák. č. 233/1995 Z. z., keď po rozhodnutí o zmene exekútora má súd vec tomuto postúpiť rozhodnutie spolu s exekučným spisom pôvodne povereného exekútora. Pokiaľ pôvodný exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť, mohlo sa stať, že exekučný súd objektívne nemohol dodržať zákonnú 30 - dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu navrhovateľa.

Zároveň poukázal na to, že nedodržanie lehôt ustanovených v zákone samo o sebe nemôže byť považované automaticky za porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, pretože tento pojem nemožno vykladať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone.

Odporca zároveň vzniesol námietku premlčania v súvislosti so znením ustanovenia § 19 ods. 1 Zák. č. 514/2003 Z. z. ohľadne tohto nároku. 3 - ročná premlčacia lehota v zmysle citovaného zákonného ustanovenia uplynula po 3 rokoch od uplynutia 30 - dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora (návrh na predbežné prerokovanie nárokov bol daný podľa odporcu v rozmedzí od 23. 04. 2012 do 25. 09. 2012.)

Uviedol, že výška škody, ktorú požaduje navrhovateľ je len hypotetická a nie je preukázaná jej existencia a vykazuje znaky paušálnosti, pričom niektoré náklady, ktoré sú takto vyčíslené sú neprimerane vysoké. Uviedol, že dôkazné bremeno na preukázanie existencie a výšky škody je na navrhovateľovi, pričom

v konaní takisto nie je preukázaná ani príčinná súvislosť medzi vznikom tento škody vo vzťahu ku konkrétnemu exekučnému konaniu.

Odporca ďalej uviedol, že pre výšku nemajetkovej ujmy platia kritéria ustanovenia § 17 ods. 3 Zák. č. 514/2003 Z. z., pričom navrhovateľ nijakým spôsobom bližšie nekonkretizoval ako malo dôjsť konaním súdu ku zániku jeho podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov a ako táto situácia ovplyvnila jeho ďalšie podnikateľské postupy.

Z uvedeného potom žiadal návrh navrhovateľa zamietnuť ako nedôvodný.

Podľa § 3 ods. 1, písm. d/ Zák. č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

V zmysle § 4 ods. 1, písm. a/ citovaného zákona je odporca orgánom konajúcim v mene štátu.

Podľa § 9 ods. 1 Zák. č. 514/2003 Z. z., za nesprávny úradný postup sa považuje okrem iného porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon, alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote.

Podľa § 15 ods. 1 Zák. č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného, o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom.

1) Súd na základe vykonaného dokazovania v spise sp. zn. 16C/204/2012, ktoré zároveň vykonal spisom Okresného súdu Banská Bystrica, pod sp. zn. 2Er/1432/2004 zistil, že návrh na vykonanie exekúcie zo strany súdneho exekútora bol súdu doručený dňa 18. 11. 2004, pričom poverenie na vykonanie exekúcie vydal exekučný súd dňa 19. 11. 2004. V tomto konaní oprávnený podal návrh na zmenu exekútora dňa 02. 11. 2009.

Súd zároveň z uvedeného exekučného spisu zistil, že Okresný súd Banská Bystrica rozhodol o tom, že vyhlásil exekúciu na základe tohto konania za neprípustnú a zastavil ju svojim rozhodnutím zo dňa 08. 01. 2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 02. 09. 2010. Túto právoplatnosť nadobudlo po rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktoré rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica potvrdil svojim rozhodnutím zo dňa 16. 01. 2010.

2)

Súd na základe vykonaného dokazovania v spise sp. zn. 16C/203/2012, ktoré zároveň vykonal spisom Okresného súdu Banská Bystrica, pod sp. zn. 2Er/1435/2004 zistil, že návrh na vykonanie exekúcie zo strany súdneho exekútora bol súdu doručený dňa 18. 11. 2004, pričom poverenie na vykonanie exekúcie vydal exekučný súd dňa 19. 11. 2004. V tomto konaní oprávnený podal návrh na zmenu exekútora dňa 02. 11. 2009.

Súd zároveň z uvedeného exekučného spisu zistil, že Okresný súd Banská Bystrica rozhodol o tom, že vyhlásil exekúciu na základe tohto konania za neprípustnú a zastavil ju svojim rozhodnutím zo dňa 11. 01. 2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 01. 07. 2010. Túto právoplatnosť nadobudlo po rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktoré rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica potvrdil svojim rozhodnutím zo dňa 21. 05. 2010.

3)

Súd na základe vykonaného dokazovania v spise sp. zn. 16C/209/2012, ktoré zároveň vykonal spisom Okresného súdu Banská Bystrica, pod sp. zn. 3Er/427/2005 zistil, že návrh na vykonanie exekúcie zo strany súdneho exekútora bol súdu doručený dňa 16. 05. 2005, pričom poverenie na vykonanie exekúcie vydal exekučný súd dňa 18. 05. 2005. V tomto konaní oprávnený podal návrh na zmenu exekútora dňa 02. 11. 2009.

Súd zároveň z uvedeného exekučného spisu zistil, že Okresný súd Banská Bystrica rozhodol o tom, že vyhlásil exekúciu na základe tohto konania za neprípustnú a zastavil ju svojim rozhodnutím zo dňa 28. 01. 2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 19. 08. 2010. Túto právoplatnosť nadobudlo po rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktoré rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica potvrdil svojim rozhodnutím zo dňa 28. 09. 2010.

4)

Súd na základe vykonaného dokazovania v spise sp. zn. 16C/205/2012, ktoré zároveň vykonal spisom Okresného súdu Banská Bystrica, pod sp. zn. 3Er/1471/2004 zistil, že návrh na vykonanie exekúcie zo strany súdneho exekútora bol súdu doručený dňa 18. 11. 2004, pričom poverenie na vykonanie exekúcie vydal exekučný súd dňa 19. 11. 2004. V tomto konaní oprávnený podal návrh na zmenu exekútora dňa 02. 11. 2009.

Súd zároveň z uvedeného exekučného spisu zistil, že Okresný súd Banská Bystrica rozhodol o tom, že vyhlásil exekúciu na základe tohto konania za neprípustnú a zastavil ju svojim rozhodnutím zo dňa 07. 01. 2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20. 12. 2010. Túto právoplatnosť nadobudlo po rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktoré rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica potvrdil svojim rozhodnutím zo dňa 30. 09. 2010.

5)

Súd na základe vykonaného dokazovania v spise sp. zn. 16C/211/2012, ktoré zároveň vykonal spisom Okresného súdu Banská Bystrica, pod sp. zn. 3Er/799/2005 zistil, že návrh na vykonanie exekúcie zo strany súdneho exekútora bol súdu doručený dňa 18. 05. 2005, pričom poverenie na vykonanie exekúcie vydal exekučný súd dňa 23. 08. 2005. V tomto konaní oprávnený podal návrh na zmenu exekútora dňa 02. 11. 2009.

Súd zároveň z uvedeného exekučného spisu zistil, že Okresný súd Banská Bystrica rozhodol o tom, že vyhlásil exekúciu na základe tohto konania za neprípustnú zo dňa 10. 02. 2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30. 07. 2010. Túto právoplatnosť nadobudlo po rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktoré rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica potvrdil svojim rozhodnutím zo dňa 15. 07. 2010. Uznesením zo dňa 08. 09. 2010, právoplatným dňa 15. 02. 2011 súd exekúciu zastavil.

6)

Súd na základe vykonaného dokazovania v spise sp. zn. 16C/210/2012, ktoré zároveň vykonal spisom Okresného súdu Banská Bystrica, pod sp. zn. 3Er/1184/2003 zistil, že návrh na vykonanie exekúcie zo strany súdneho exekútora bol súdu doručený dňa 01. 08. 2003, pričom poverenie na vykonanie exekúcie vydal exekučný súd dňa 10. 09. 2003. V tomto konaní oprávnený podal návrh na zmenu exekútora dňa 02. 11. 2009.

Súd zároveň z uvedeného exekučného spisu zistil, že Okresný súd Banská Bystrica rozhodol o tom, že vyhovel žiadosti o zmenu súdneho exekútora svojim rozhodnutím zo dňa 01. 02. 2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 08. 04. 2010.

7)

Súd na základe vykonaného dokazovania v spise sp. zn. 16C/201/2012, ktoré zároveň vykonal spisom Okresného súdu Banská Bystrica, pod sp. zn. 3Er/37/2003 zistil, že návrh na vykonanie exekúcie zo strany súdneho exekútora bol súdu doručený dňa 17. 01. 2003, pričom poverenie na vykonanie exekúcie vydal exekučný súd dňa 20. 01. 2003. V tomto konaní oprávnený podal návrh na zmenu exekútora dňa 02. 11. 2009.

Súd zároveň z uvedeného exekučného spisu zistil, že Okresný súd Banská Bystrica rozhodol o tom, že povolil zmenu exekútora uznesením zo dňa 05. 03. 2010, právoplatným 30. 03. 2010.

Súd na základe uvedeného potom konštatuje, že vzhľadom k tomu, že v čase rozhodovania súdu márne uplynula lehota na predbežné prerokovanie nároku, súd takýto argument zo strany odporcu ako dôvod pre zamietnutie návrhu pre jeho predčasnosť nepovažoval.

Súd sa ďalej zaoberal vznesenou námietkou premlčania zo strany odporcu vo vzťahu k uplatnenému nároku.

Podľa § 19 ods. 1 Zák. č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premlčí za 3 roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode.

V zmysle ods. 3 lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku, najdlhšie počas 6 mesiacov.

Návrh na zmenu exekútora podal navrhovateľ v predmetných konaniach dňa 02. 11. 2009 a v danom prípade sa teda mohol navrhovateľ dozvedieť o škode najneskôr uplynutím 30 dní od podania návrhu na zmenu exekútora.

Začatie plynutia 3 - ročnej premlčacej doby v zmysle citovaného zákonného ustanovenia potom nastalo dňom 02. 12. 2009. Návrh na súd na náhradu škody bol podaný dňa 27. 09. 2012. Návrhy na predbežné prerokovanie nároku odporcovi boli doručené v priebehu obdobia od 23. 04. 2012 do 25. 09. 2012, kedy došlo k prerušeniu premlčacej lehoty, preto námietka vznesená zo strany odporcu nebola dôvodná a nároky navrhovateľa boli uplatnené včas. Súd ďalej konštatuje, že pre uplatnenie a to úspešné nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom je nutné preukázať základné predpoklady vzniku zodpovednosti na náhradu škody a to porušenie právnej povinnosti, ktorá by mala spočívať v nesprávnom úradnom postupe, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody. Pri tomto type zodpovednosti na náhradu škody sa nepreukazuje zavinenie, keďže špeciálna právna úprava v danom prípade predpokladá objektívnu zodpovednosť za vzniknutú škodu.

V tejto súvislosti súd však konštatuje, že pokiaľ bol tvrdý nesprávny úradný postup, ktorého dôsledkom bolo nedodržanie zákonom stanovenej 30 - dňovej lehoty ustanovenej v § 44 Zák. č. 233/1995 Z. z. je potrebné uviesť, že v exekučných konaniach, ktoré začali do 31. 08. 2005, pričom exekučné konanie sa začína dňom, kedy bol súdnemu exekútorovi doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, nebola v exekučnom poriadku, t. j. v Zák. č. 233/1995 Z. z. stanovená žiadna lehota pre rozhodnutie o zmene exekútora. § 44 ods. 6 v znení účinnom k 31. 08. 2005 ustanovoval, že pokiaľ oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Lehota na rozhodnutie súdu v danom prípade a to 30 - dňová bola zapracovaná do Zák. č. 233/1995 Z. z. až novelou Zák. č. 341/2005 Z. z., účinnou od 01. 09. 2005. Zároveň bol vložený § 238 ods. 1 (prechodné a záverečné ustanovenia v znení: „konania začaté pred 01. 09. 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. 08. 2005, ak ods. 2 neustanovuje inak). V ods. 2 nie je uvedený § 44.

Z uvedeného vyplýva, že v exekučných veciach, kde konanie začalo do 31. 08. 2005 nebola zákonom stanovená lehota na vydanie rozhodnutia o zmene exekútora bez ohľadu na to, kedy bol návrh na zmenu doručený súdu.

Vzhľadom k tomu, že v konaní nebolo preukázané porušenie povinnosti na strane odporcu, súd návrh zamietol ako nedôvodný, pretože návrh bol podaný dňa 17. 01. 2003, 18. 11. 2004, 16. 05. 2005, 18. 08. 2005, 01. 08. 2005, t. j. pred 31. 08. 2005.

Súd taktiež rozhodol o práve na náhradu trov konania v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že navrhovateľ úspešný v konaní nebol, odporca si náhradu trov konania nevyčísľil a zo spisu mu takéto trovy konania nevyplývajú, a preto súd rozhodol v zmysle § 151 ods. 2 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení trojmo prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozsudku smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozsudok, v čom je rozsudok alebo postup okresného súdu nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v dvoch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa. (§ 205 ods. 1/ O.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1/ O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4/ O.s.p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.